

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu
privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova a fost elaborat de către Agenția Servicii Publice cu suportul Ministerului Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova (în continuare – <i>proiectul de act normativ</i>) este elaborat în scopul asigurării implementării prevederilor Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025. Necesitatea elaborării proiectului de act normativ derivă din prevederile art. 43 alin. (2) din legea menționată, care prevede că Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va aproba Regulamentul cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova și va aduce actele sale normative în concordanță cu legea respectivă. De asemenea, proiectul de act normativ este elaborat cu respectarea exigențelor prevăzute la art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilește că un act normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ existent, fiind corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior, întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior și să nu depășească limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și să nu contravină scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia. Adicional, proiectul de act normativ este elaborat inclusiv cu respectarea art. 12 alin. (4) și (5) din Legea nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice, care stabilesc cerințele generale pentru elaborarea și aprobarea regulamentelor privind organizarea și prestarea serviciilor publice. Astfel, proiectul a fost corelat cu actele normative de nivel superior și cu cele de același nivel, în vederea asigurării coerenței legislative.
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
Contextul socio-politic și economic al Republicii Moldova a evoluat semnificativ de la momentul declarării independenței în anul 1991 până în prezent, fiind influențat de anumite procese precum migrația masivă a populației, fenomenul cetățeniei multiple, stringența protejării drepturilor diasporei, sporirea riscurilor de securitate generate de tentativele de dobândire a cetățeniei prin fraudă, integrarea europeană și necesitatea armonizării legislației naționale la standardele Uniunii Europene. Factorii enunțați au determinat reevaluarea cadrului normativ în materie de cetățenie, în vederea identificării vulnerabilităților cu impact asupra interesului național. Astfel, au fost elaborate 2 rapoarte în acest sens, Raportul de evaluare ex-post juridică a Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 din 19 septembrie 2023 și Raportul de evaluare ex-post de impact a Legii cetățeniei Republicii Moldova

nr. 1024/2000 (aprobat prin Decizia Comisiei Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică CSN 04 nr. 427 din 20.12.2024).

Având în vedere constatările din Rapoartele specificate, ce denotă relevanța revizuirii în fond a legii supuse evaluării, precum și recomandările de reglementare pentru noul act normativ, la 10 iulie 2025, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 253/2025.

Reglementările din noua lege vizează procedurile de dobândire și de pierdere a cetățeniei Republicii Moldova, criteriile de eligibilitate, drepturile și obligațiile cetățenilor și ale autorităților publice cu competențe în materie de cetățenie, precum și alte aspecte relevante legate de acest domeniu, după cum urmează:

1. asigurarea condițiilor necesare pentru stabilirea criteriilor stricte de verificare a documentelor, inclusiv prin extinderea termenului de examinare a cererilor pentru dobândirea cetățeniei prin recunoaștere, în scopul prevenirii fraudării procesului de acordare a cetățeniei și al protejării securității naționale;

2. eficientizarea activității autorităților publice implicate în procesul de avizare a cererilor în materie de cetățenie, prin investirea acestora cu competențe suplimentare, inclusiv de a convoca solicitantul la un interviu;

3. excluderea instituției de reprezentare prin mandatar din procesul de obținere a cetățeniei, garantând caracterul personal al cererii, ce va contribui la consolidarea integrității procesului de acordare a cetățeniei și la reducerea riscurilor de corupere a funcționarilor prin influență externă;

4. prevenirea cazurilor de obținere a cetățeniei Republicii Moldova de către persoanele supuse măsurilor restrictive internaționale la care Republica Moldova s-a alineat;

5. unificarea procedurilor de dobândire a cetățeniei prin recunoaștere pentru toate categoriile de solicitanți, indiferent de motivul solicitării;

6. separarea clară a procedurilor pentru minorii și adulții care dobândesc cetățenia prin recunoaștere, în conformitate cu Convenția ONU privind drepturile copilului;

7. definirea clară și detaliată a condițiilor aplicabile procesului de naturalizare;

8. stabilirea condiției de cunoaștere a limbii române și a prevederilor Constituției pentru toate temeiurile de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova și definirea categoriilor de persoane care vor fi exonerate de această condiție;

9. asigurarea condițiilor necesare pentru realizarea principiului evitării apatridiei, respectând, în același timp, dreptul persoanei de a-și exprima consimțământul pentru dobândirea cetățeniei, urmând etapele procedurale stabilite de lege etc.

Având în vedere schimbările de substanță incluse în Legea nr. 235/2025, precum și necesitatea adaptării normelor de nivel inferior la noile rigori legale, se impune elaborarea unui nou Regulament privind procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, care să reflecte aceste transformări și să substituie actualul Regulament, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1144/2018.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În sensul argumentelor enunțate *supra*, a fost revizuită în fond redacția actuală a Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1144/2018 și a fost elaborat un proiect nou de Regulament, care are drept obiectiv:

- stabilirea unei proceduri administrative clare, eficiente și transparente **în materia dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova;**
- asigurarea unui cadru unitar de colaborare interinstituțională;
- protejarea interesului național și **asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale solicitanților**, implicați în procesul de dobândire sau pierdere a cetățeniei.

Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova (în continuare - *Regulament*) stabilește cadrul procedural aplicabil cererilor privind dobândirea, redobândirea, renunțarea la cetățenia Republicii Moldova, precum și retragerea cetățeniei sau abrogarea Decretului sau a unei părți din decretul Președintelui Republicii Moldova privind aprobarea renunțării la cetățenia Republicii Moldova. De asemenea, reglementează interacțiunea dintre autoritățile publice implicate în procesul de acordare și retragere a cetățeniei, precum și modalitatea de prestare a serviciilor aferente.

Astfel, proiectul Regulamentului este divizat în trei capitole (compuse din secțiuni):

1. Capitolul I „**Dispoziții generale**” stabilește cadrul general și principiile de bază aplicabile în procesul de dobândire și pierdere a cetățeniei Republicii Moldova, raporturile juridice dintre persoanele fizice și autoritățile publice implicate în procesul de examinare a cererilor, precum și procedurile, responsabilitățile și condițiile necesare pentru exercitarea dreptului de a dobândi sau de a renunța la cetățenia Republicii Moldova.

Capitolul I „**Dispoziții generale**” definește:

a) autoritățile competente pentru recepționarea și, după caz, examinarea cererilor în materie de cetățenie, în funcție de domiciliul sau locul aflării solicitantului: pe teritoriul Republicii Moldova – la subdiviziunile Agenției Servicii Publice, iar în străinătate - la misiunile diplomatice și oficiile consulare (MDOC);

b) modalitatea de depunere a cererii, fiind acceptată exclusiv din partea solicitantului sau a reprezentantului legal al acestuia, inclusiv oportunitatea depunerii acesteia în formă electronică pentru verificarea prealabilă a documentelor, cu aplicare graduală în funcție de realizarea condițiilor tehnice necesare. Totodată, cererea poate fi depusă prin intermediul oficiului mobil;

c) cazurile de reprezentare a copiilor, în funcție de statutul acestora și a persoanelor asupra cărora este instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei (părinții/unicul părinte, tutorii/curatorii, în cazul copilului rămas fără ocrotire părintească sau rămas temporar fără ocrotire părintească de către reprezentantul autorității tutelare teritoriale);

d) cerințele aferente documentelor prezentate: cazurile de prezentare a documentelor în original sau în copie, limba în care se prezintă (română) și autentificarea acestora, necesitatea supralegalizării sau apostilării;

e) cazurile în care nu este obligatorie prezentarea unor documente și, anume, dacă actul de identitate este emis de autoritățile Republicii Moldova pe numele solicitantului sau al reprezentantului legal și este valabil, precum și documentele de stare civilă emise pe numele solicitantului de autoritățile Republicii Moldova, dacă datele solicitantului sunt actualizate în Registrul de stat al populației și nu au intervenit modificări în acestea din momentul eliberării ultimului act de identitate;

f) cazurile și condițiile de depunere a consimțământului părinților, inclusiv adoptivi și al tutorilor sau curatorilor, precum și al copiilor cu vârsta de peste 14 ani, fiind exprimat în scris în fața persoanei responsabile de recepționarea cererii din cadrul autorității competente sau se prezintă în forma autenticată de notar sau de altă persoană abilitată prin lege cu astfel de atribuții;

g) categoriile de persoane obligate să prezinte certificatul de cazier judiciar – persoane cu vârsta peste 14 ani, statele din care acesta trebuie obținut (statul/statele de cetățenie/cetățenii a/ale solicitantului, Republica Moldova, și statele de domiciliere sau de aflare a solicitantului pe o perioadă ce depășește 90 de zile), precum și cerințele de conformitate aplicabile documentului (să fie valabil cel puțin 2 luni de la data depunerii cererii, să fie eliberate pe numele actual și cele anterioare ale solicitantului, cu unele excepții pentru situațiile specifice);

h) competența autorităților publice implicate în procesul de acordare a cetățeniei pentru convocarea solicitantului într-un interviu în vederea clarificării informațiilor sau completării dosarului, cu notificare prealabilă de cel puțin 10 zile lucrătoare. Interviul poate avea loc și la distanță, cu acordul părților. Totodată, pot fi solicitate confirmări privind autenticitatea documentelor, inclusiv de la autorități străine.

2. Capitolul II „**Dobândirea cetățeniei Republicii Moldova**” reglementează temeiurile de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova: prin naștere, recunoaștere, adopție, naturalizare, inclusiv redobândire, precum și cetățenia copilului asupra căruia este instituită tutela sau curatela, sunt stabilite următoarele aspecte:

a) trasarea condițiilor în care copilul născut din cetățeni ai Republicii Moldova, poate obține acte de identitate fără a fi supuse procedurii de validare a cetățeniei, precum și a modului de constatare a apartenenței la cetățenie în cazul copiilor născuți pe teritoriul Republicii Moldova din părinți străini sau apatrizi;

b) constatarea cetățeniei Republicii Moldova pentru copilul găsit pe teritoriul țării, fără părinți identificați și fără apartenență stabilită la cetățenia altui stat, care se realizează de către Agenția Servicii Publice la demersul autorității tutelare teritoriale, precum și anularea acestui statut în cazul identificării părinților sau stabilirii apartenenței la cetățenia unui alt stat a copilului respectiv;

c) stabilirea datei dobândirii cetățeniei în funcție de situația juridică a copilului;

d) lista documentelor necesare pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova, în funcție de temei: actele de identitate, documentele de stare civilă, certificatul de cazier judiciar, autobiografia, adeverința care atestă susținerea examenului de cunoaștere a limbii române și a prevederilor Constituției – pentru persoanele cu vârsta peste 14 ani sau documentul care atestă dizabilitatea persoanei etc.;

e) etapele de examinare a cerilor în materie de cetățenie și atribuțiile autorităților publice: Agenția Servicii Publice, MDOC, Ministerul Afacerilor Interne (MAI), Serviciul de Informații și Securitate (SIS), Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Comisia pentru problemele cetățeniei Republicii Moldova și acordării azilului politic

de pe lângă Președintele Republicii Moldova (în continuare - Comisie), precum și acțiunile care urmează să le efectueze solicitantul, în funcție de serviciul solicitat;

f) avizarea cererii pentru redobândirea sau dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere sau naturalizare cu MAI și SIS, precum și mecanismul de interacțiune;

g) optimizarea cooperării între autoritățile implicate în procesul de avizare a cererilor în materie de cetățenie, cu accent pe digitalizarea etapelor operaționale și a schimbului de informații;

h) modalitatea de comunicare a autorităților publice în procesul de examinare a cererilor cu solicitantul de cetățenie, cu accent pe mijloacele electronice de comunicație;

i) drepturile și obligațiile autorităților publice și ale solicitanților de servicii în materie de cetățenie;

j) mecanismul de verificare a autenticității documentelor și a informațiilor prezentate de către solicitanți, inclusiv a celor eliberate de autoritățile altor state;

k) termenul de examinare a cererii în materie de cetățenie care este de până la 1 an și condițiile de extindere al acestuia cu cel mult 6 luni;

l) competențele autorităților publice pentru recunoașterea sau acordarea cetățeniei în funcție de temei:

Recunoașterea de către Agenția Servicii Publice a cetățeniei Republicii Moldova la cererea persoanelor majore care îndeplinesc anumite criterii de origine, domiciliu istoric sau statut juridic, inclusiv urmași ai acestora, precum și a copilului dacă:

- dobândește cetățenia împreună cu părinții sau în cazul în care este născut în străinătate și cel puțin unul dintre părinții acestuia a dobândit anterior cetățenia Republicii Moldova;

- este născut în Republica Moldova din părinți străini, dacă unul dintre aceștia are ședere legală sau a dobândit cetățenia Republicii Moldova;

- emiterea decretelor de către Președintele Republicii Moldova pentru redobândirea cetățeniei Republicii Moldova sau al acordării acesteia prin naturalizare;

m) procedura de depunere a jurământului de credință față de Republica Moldova în cazul redobândirii sau dobândirii cetățeniei Republicii Moldova prin naturalizare;

n) unificarea documentului care se eliberează persoanelor care au dobândit cetățenia Republicii Moldova la cerere, indiferent de temei;

o) situațiile în care se respinge cererea pentru dobândirea, inclusiv redobândirea cetățeniei Republicii Moldova, dacă unele documente sunt lipsă, conțin neconformități sau verificările privind autenticitatea acestora nu pot fi finalizate până la expirarea termenului legal de examinare;

p) condițiile care permit depunerea repetată a acesteia, precum și cazurile de refuz în acordarea cetățeniei.

3. Capitolul III „**Pierderea cetățeniei Republicii Moldova**” conține secțiuni privind renunțarea și retragerea cetățeniei Republicii Moldova, precum și abrogarea decretului sau a unei părți din decretul Președintelui Republicii Moldova privind aprobarea renunțării la cetățenia Republicii Moldova:

a) condițiile în care se acceptă renunțarea la cetățenia Republicii Moldova, în special necesitatea deținerii sau dobândirii cetățeniei unui alt stat ori garanția acordării acesteia;

b) modul de depunere a cererii pentru renunțare la cetățenie, care se adresează Președintelui Republicii Moldova și se recepționează exclusiv de către MDOC; c) lista documentelor necesare pentru depunerea cererii de renunțare la cetățenia Republicii Moldova; d) obligația părinților de a decide asupra cetățeniei copiilor în cazul renunțării la cetățenia Republicii Moldova; e) procedura de verificare a datelor, întocmire a notelor informative și transmitere a cererii Comisiei pentru examinare; f) pașii care urmează după emiterea decretului Președintelui privind renunțarea la cetățenie, informarea solicitantului, eliberarea adeverinței care atestă renunțarea la cetățenie și ridicarea actelor de identitate; g) dreptul persoanei să solicite abrogarea decretului de renunțare la cetățenia Republicii Moldova, în cazul în care a devenit apatridă în pofida garanției de dobândire a cetățeniei altui stat, condițiile și documentele necesare pentru depunerea cererii respective, în special adeverința care atestă lipsa cetățeniei statului care a eliberat garanția; h) procedura de examinare a cererii de abrogare a decretului, abrogarea decretului sau a unei părți din decretul Președintelui Republicii Moldova privind aprobarea renunțării la cetățenia Republicii Moldova; i) condițiile și autoritățile publice care au competențe pentru inițierea procesului de retragere a cetățeniei Republicii Moldova; j) colectarea și analiza datelor despre persoană, avizarea propunerii de retragere de către MAI și SIS; k) atribuțiile Comisiei în examinarea propunerilor privind retragerea cetățeniei și înaintarea opiniilor către Președinte; l) procedura ulterioară emiterii decretului de retragere a cetățeniei, informarea inițiatorului și a persoanei căreia i s-a retras cetățenia, inclusiv despre obligațiile acesteia privind predarea actelor de identitate eliberate de autoritatea competentă din Republica Moldova; m) inclusiv actualizarea Registrului de stat al populației, actualizarea informațiilor din registre și informarea persoanei interesate după abrogarea decretului; n) data pierderii cetățeniei ca urmare a renunțării sau a retragerii acesteia, corespunzătoare intrării în vigoare a decretului Președintelui. Aprobarea proiectului va asigura aplicarea coerentă și eficientă a Legii cetățeniei, printr-un Regulament modernizat, clar și centrat pe protejarea interesului național și a drepturilor fundamentale ale cetățenilor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aplicarea prezentului Regulament va contribui la eficientizarea procedurilor administrative și gestionarea cererilor în materie de cetățenie, la sporirea transparenței și clarității procesului pentru solicitanți, la consolidarea securității naționale, precum și la alinierea la bunele practici internaționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Nu este aplicabil.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
4.4.1. <i>Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Noile reglementări nu vor avea impact asupra protecției datelor cu caracter personal.
4.4.2. <i>Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Reglementările prevăzute de prezentul proiect se vor aplica în mod echitabil, fără discriminare, asigurând un proces transparent pentru toți solicitanții de cetățenie și nu vor afecta egalitatea de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului a fost plasat pe platforma www.particip.gov.md și pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), la compartimentul „Transparența”, directoriul „Consultări publice/Inițierea elaborării actelor normative” și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-cu-privire-la-procedura-dobandirii-si-pierderii-cetateniei-republicii-moldova/15574. Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1)-(3) din Legea nr. 100/2017, proiectul de act normativ va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și va fi supus consultărilor publice, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi urmează a fi plasat pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne (https://mai.gov.md), la compartimentul „Transparența”, directoriul „Consultări publice”, precum și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.
7. Concluziile expertizelor

Conform art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ va fi remis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizelor juridice și anticorupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de act normativ se încorporează armonios în sistemul actelor normative, reieșind din faptul că prevede abrogarea Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1144/2018.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ vor fi necesare următoarele măsuri:

- a) revizuirea și ajustarea reglementărilor și a procedurilor interne ale autorităților publice, implicate în proces pentru implementarea noilor norme;
- b) formarea și instruirea personalului relevant asupra noilor cerințe și proceduri stabilite prin actul normativ;
- c) modificarea sistemelor informaționale și a documentelor administrative pentru a fi conforme cu noul act normativ.

Secretar de stat

Alexandru BEJAN